

באר

ירחון לעצמ'י דאר טאג'ס טעפון ורצין

9

המחיר 50 פרי

כסלו תשי"ג

התוכן

3	הדואר בספרות — ש. אישלאה
4	נתיבי הקוץ — י. שיבובסקי
5	על בעיות הייצור בדואר
6	מגין המלים במברקים בינלאומיים
7	הלו, מרכזת! — ויליאם צ'פמן
9	מבצע האדיבות — מ. חנין
10	שם טוב — א. בן-ברוך
10	לא די עבור הטלפון
12	הדואר בשבדיה — ש. חיים
12	הצלצול הבלתי קרוא — ד. מיוזן
13	נא להסביר... — י. ברנר
15	הדואר צוחק
16	זוטות
16	מפה ושם... — ש. מ. זאל
17	שמעתי ורשמתי... — ש. אישלאה
18	מכתבים למערכת
19	הדואר הראשי בניו יורק — ש. רוניק
20	קופת קרן גרעונות — א. שץ
20	סקירת ספרים

התמונה : הנחת כבול

הציורים : לשכת העתונות הממשלתית, מדור הציורים, לומים, ט. בראונר.

חברי המערכת :

ז. אלישיב, י. גליק, י. גרינוולד, מ. ירושלמי, א. ד. קולמן.

דאר

ירחון לעניני דאר, טלגרף, טלפון ורדיו

דעמבר 1952

שנה א' חוברת ט'

כסלו תשי"ג

הדואר בספרות

דפים מוגשים ע"י ש. אלראי

מסה ומעש*

עלה על דעת איש לשלוח טלגרמה לעירייה, שהיה צריך לשלחה שמה מן התחנה הסמוכה, מרחק עשרים מיל, על ידי שליח מיוחד (2) ...

מקרה של זה בכך, אך אופייני, נשאר בזכרוני, כשהגעתי לפרנקפורט דמיין אחרי נסיעה במשך כ"ד שעות תוך ישיבה על ספסלי העץ, הלכתי למשרד דואר לשלוח טלגרמה לפפונגשטאדט. ספרתי את הכסף בדיקדוק רב וחכייתי לקבלה. חכיתי וחכייתי — לא יכולתי להעלות על דעתי, שאדם נותן כסף לפקיד ממשלה ואינו מקבל עליו קבלה. האיש מאחרי האשנב הסביר לי סוף סוף, כי פקיד הממשלה הגרמנית נאמנים על מעות קטנות (3) ...

(*) מסה ומעש — זכרונות חייו של נשיא ישראל — מאת חיים ווייצמן, תרגם אשר ברש הוצאת שוקן, ירושלים ותל-אביב.

(1) שם, דף 9. (2) שם, דף 20. (3) שם, דף 36.

... אכן מטרופולין מצערה ובדודה היתה זו (מוטול) ובה ארבע או חמש מאות משפחות של רוסים לבנים וס' חות ממאתיים משפחות יהודים. הקשר עם עולם החוץ היה רופף ונתון להפסקות. אין מסילת ברזל, אין כביש סלול במרחק עשרים מיל ממקומנו. את הדואר הביא אחד מיושבי העירייה שמקרהו הביאו לעבור ליד תחנת הרכב בת הקרובה לרגל עסקו הפרטי. יש אשר עוברי אורח מקריים כאלה החזיקו את הדואר ימים ושבועות, וחילקוהו רק לפי העולה על רוחם. אולם המכתבים לא תפסו מקום חשוב בחיינו; בעולם החוץ היו רק מעטים, שראו צורך לבוא עמנו בכתובים (4) ...

והנה נפתחה הדלת והביאו טלגרמה. במוטול פירושה היה כמעט תמיד צרה. כי חוץ ממקרים של פקוח נפש לא

מעטפה ובולים שהוצאו ליום השלושים לפטירת הנשיא הראשון

נתיבי הקוון

יצחק שימובסקי

שאינו לו כאן כל אשר הוא צריך, הוא חייב להיות עצמאי, ארץ-אפים, בעל תפיסה קלה ומתירה, ואמנם קשה למצוא אדם שכל הסגולות הללו יחדיו נשקרו בו, ואם האדם נמצא בלתי מתאים, סובלת העבודה וסובל גם האדם עצמו, ואף הקוונים הסמוכים לאיוורו סובלים גם הם. על כן חשוב להקפיד בבחירת החומר האנושי, שכן אז יש הבטחון כי הסגולות הדרושות מספיקות, שיד האדם החדש תשיג לבצע את כל המעמסה בכחות עצמו.

רבות התקלות בעבודת הקוון ועל כן הוא מצוה לקבל את כל ההסתעויות בסבלנות ובאורך-רוח, חייב הוא להיות אדם בעל מזגיות, שאם חלילה עצביו רופפים מעט מחמת עבודה יתירה, עלול הוא להיות נתון תמיד למתיחות בלתי פוסקת. אין תימה אם הרבה קוונים סובלים ממחלות גרון ואוזן, בגלל צלצולים מחרישים ובגלל התקררות מעד בודות חוץ בחורף, נכון הוא, כי בזמן האחרון ניכרת נטייה להיטיב את תנאי עבודתו של הקוון, אך אין בכך משום הצדקה של השוואת תנאי עבודה שלנו לאלה הקיימים באנגליה, שם אין הקוון הולך ברגל ואיננו מטפס על עמודים בלי מטפסים, לכל קוון יש אופנוע עם עגלת גרר, בה הוא מעמיס סולם וכלי עבודה, צורה זו של עבודה יש בה ברכה רבה גם לעבודה גופא.

מה מדוברת הן תלונות המנוי כלפי הקוון, אין צורך להסביר, כל בעל מכשיר דורש כי מכשירו יהא בסדר, וזו גם זכותו. אך המנוי, אם חייב היה להמתין שעות רבות לשיחת חוק, ואם לא האזין היטב לשיחה או לא הבין את השיחה — הרי כל חמתו נחכת על ראש הקוון, לא נעשה די כדי לחנך את הציבור הרחב, שידע מה חובתו לגבי קווי הטלפון. אבר שגור תקלה לעמוד הטלפון לא יזכור בשיבו מן העבודה למהר ולהודיע על הקלקול, אך בינתיים חלטה פתחו והוא נזקק לרופא-בהמה ונחלק אל הטלפון, אולם מחמת הקלקול איננו יכול להשיג את השיחה, והוא בא לכלל כעס והתרגזות. ואותה שעה לא יזכור, כי הוא הגורם והוא האשם, וכי את חובתו להודיע על המקרה לדואר או לקוון לא מילא. וכך סובב הנלגלג. רבים המנויים המזלזלים בערכו של המכשיר, והם משאירים את המכשיר פתוח, בהרימם את השפופרת מעל המכשיר. המרכות תצלצל כמה שתצלצל, המנוי בקש לעצמו "מנוחה", אך לא העלה בדעתו מה תהיינה התוצאות, אשר באחריותן נושא שוב... הקוון.

לא יאומן כי יסופר, אבל אמת מרה היא, שתינוקות "משתמשים" גם הם במכשיר טלפון. אמהות טובות אשר ילדיהן מסרבים לאכול את דיסת הסולת או הפירות מזמין אותם להקשיב לשיחה במכשיר עם אבא, ובעוד התינוק מקשיב ומתעמק — האם מלעיטה אותו מן הדיסה, ובינתיים מצטברת בפיה של השפופרת מנה ניכרת מן הדיסה. הרי שוב קלקול, שוב יש להבהיל את... הקוון.

רבים הקשיים בעבודתו היומיומית של הקוון בתחנה, ובפרט בארצנו, שהאקלים בה קשה כל כך: בקיץ בלהט החמה ובחורף בגשמי זעף, דוקא בזמנים אלה חלים קלקולים, החוטים גורפים מחמת החום, ומכל פגיעה קלה בעמוד שנגרמת מחרישה או מסבה אחרת, נוגעים החוטים, וממשיב הרוחות נקרעים החוטים במקומות הלקויים, ובכל המקרים הללו מוטל על הקוון לצאת ולתקן את הפגמות, בלי להתחשב עם מזג האוויר.

כי אם החוטים נקרעים, אם העמוד עקום, אם השמיעה בקו הטלפון לקויה, אם דלת בית הדואר אינה נעצלת כראוי, השעיר לעזאזל הוא הקוון, בו האשם. הקוון בתחנה נחבץ לדעת מלאכות רבות: נגרות, השמלאות, אף גם מסגרות, שאם לא כן, הרי שבוראי וודאי הוא האשם, בא חדש לתחנה ואין לו הכנה מספקת ומוקדמת באלה, וידיעתו רופפת, והיה אם הוא חייב להיות אחראי לשני בחי דואר, והשנים זקוקים לו, נמצא תמיד אחד מן השנים שהוא מתרגז ובה לכלל תימה, ואז נזקק לקוון גם פקיד המבחן, ונגזרה עליו התרועעות בלתי פוסקת ממקום למקום, עד כדי חוסר-אונים מוחלט.

לנוכח כל אלה מה מצערת העובדה, שהקוון בא לכלל יאוש, אם הוא בא רצוף ושביר ובפניו בקשה לשפר את תנאי עבודתו, כגון התחבורה ועוד דברים דומים, והוא נתקל בקיר אטום, או בתשובה לגלגית שקשה להשלים עמה: "הלא בין כך אין הקוון עושה דבר ומבטל את זמנו"... ואילו המציאות אחרת היא, אין אותו לגלגן רואה את הקוון כיום חורף קשה, כשהוא נוצב על העמוד וכולו רטוב בגשם השוטף, וכל מנע עם החוטים מעביר בו זרם, וחייב הוא לנהוג זהירות בהת' יצבו בין החוטים, ועליו לבקש את חסדיו ורחמיו של הטלפונאי, שיתן לו קשר עם פקיד המבחן, עמידה עלובה זו, שהיא פרק מיוחד לעצמו, איננה נעימה ואיננה כה קלה כפי שמשער האדם הפשוט שאין לו בקיאות מספקת במלאכתו זו של הקוון.

חייב אדם לדעת ולזכור, כי הקוון כלי שרת הוא לצבור 24 שעות ביממה, גם בשנתו יעורר צלצול הטלפון, גם בשעת ארוחתו, ויכול כותב הרישומה להעיד על עצמו מקרה, שבשעת ליל הסדר, כשהוא הסב עם בני משפחתו ואורחיו, נתקלקלה המרכות בדואר, והיה נאלץ להפסיק את הסדר ולטוהר אל בית הדואר לצורך התקון, וביום כספור אחד נקרא בשעת התפילה מבית הכנסת כדי לתקן או קו הטלפון של מסילת הברזל, והפעם היה השליח... שומר, אכן, גורלו של הקוון בעיר טוב מזה של קצין בתי חנה. קוון בעיר אחרי סיימו את שעות העבודה הוא מורש לביתו ולמנוחתו, ואין נזקקים לו עוד. קוון התחנה גורלו כגורל האסיר, שהוא חייב כל שתי שעות לצלצל אל פקיד המבחן ולברר כל מקרה של קלקול.

הקוון ההולך לתחנה חייב להיות אדם בעל יומה, משום

העבודה היום יומית של הקוץ, על בעיות העבודה והתנאים, ואף רבות הן ההצעות המכוננות להיטיב את תנאי עבודתו ולשפר את רמת מקצועו של הקוץ, ואולם יקצר המצע. בתקופת שלטון המנדט היו הקוונים כפופים לסדרים מסוימים שהותאמו לצרכי הארץ ונבעו לרוב מטעמים ונימוקים פוליטיים, כגון שתי רמות חיים שונות של יושבי ארצנו, וכך, אולם, כיום הגנו מחדשים תקופה בחיי מדינתנו ובחיי עמנו: יועשו שינויים יסודיים בכל ענפי חיינו, ובלי ספק שגם הקוץ במדינת ישראל יציע בסופו של דבר אל המנוחה ואל הנחלה, תנאי עבודתו יופשרו, רמת חייו תוסב, ובכך יתחיל פרק חדש לקוץ, המחפש ומבקר את נתיביו מזה עשרות שנים.

מקרים רבים, וחללו קורים לרוב במסעדות או בבתי קפה ומוסכים, שאנשים הנוקטים לחוטי ברזל מוצאים להם לכשר לחתוך את חבור האדמה. יכול מגוי לראות ו... לחשות. שוב — האשם והקרוב הוא... הקוץ. והמקרים רבים ושרנים, לא יספרו מרוב.

הייתי מוסיף, כי חשוב תמיד, במקרים של הקמת קוים חדשים או שינויים יסודיים בקוים, לתת יותר תשומת-לב לדעתו של הקוץ המקומי. פעמים, שהזיכוכ כחם לקיצור הקו, הוא מיותר, כיון שאין באיש המקום בקיא ויודע את כל הפרטים הגאוגרפיים והתכנוניים של המקום. והרי אפי' שר למנוע תקלות רבות יתנו תשומת-לב לדעתו של איש המקום, או האיש במקום.

אכן, אפשר להאריך ולהוסיף פרטי פרטים על שאלות

על בעיות הייצור בדואר

מ. אילני

היצבור הרחב צריך, לפי דעתי, לתת לעובדיו ולציבור הרחב כאחד ביולטין שנתי אשר יתן סקירה לא רק על תנועת התפוקה ע"י הערכה סטטיסטית, אלא גם ובעיקר בתהליכי הארגון של כל אחת ממחלקותיו ויחידותיו. שסחי העבודה של השירותים השונים צריכים להיות נהי' רים לא רק לעובדיו ולמנגנון העושה את העבודה עצמה, אלא צריך להבהיר את תהליכי העבודה לעיבור הרחב ויחד עם זה יחסוך זמן לעובדים ולציבור כאחד.

6. חסכון בזמן תלוי תמיד בתהליכי הארגון של כל

1. הגורמים הראשוניים במעלה כהערכת פירון העבודה, אם בשטח התעשייה או בשטח עבודה אחר, הם כח האדם והציוד העומדים לרשות מפעל מסוים, ואם המודד לתפוקה בתעשייה הוא כמות ואיכות התוצרת, מסובכת יותר הבעיה בשמחי עבודה הקשורים יותר באדמיניסטרציה משרדית שהמודד הוא דבר יותר סמוי מהעין.

2. כל הערכה סטטיסטית בדבר התפוקה של מפעל או משרד, נעשית ע"י מדידת כמות ואיכות הייצור או הע"י סק מחולק לזמן מסוים, לדוגמה: אם ברצוננו לעמוד על תפוקת העבודה במחלקת המיון של הדואר נוכל למצוא את המודד אם נחלק את כמות המכתבים הממוינים הנ"ס סרים למוענייה במשך יחידת זמן מסוימת ביממה או שבוע. כמו כן, אם נרצה לקבל סקירה מקיפה על פעולת מחלקת הטלפונים של הדואר עלינו לעשות הערכה מהציד הישן והקיים שנבדק ותוקן, וכן מהציד החדש שהותקן ולחלק את הסכום המתקבל מהכפלת הכמות באיכות ב"י יחידת זמן מסוימת.

3. אם לנסח את מודד הפירון באופן מדעי אפשר לנס' חו בצורה זו: "הפירון הוא יחס הכמות ואיכות הייצור או העיסוק המסויים מחולק ביחידת זמן פ = $\frac{A}{t}$ "

4. תנועת מודד התפוקה או הייצור תהיה תמיד שונה ביחס לתנועות והשינויים שיחולו בגורמים הראשוניים של המפעל והם כח האדם והציוד. ואם ברצוננו לעמוד על נקודות התורפה במפעל מסויים עלינו קודם כל לדעת את המקור הראשוני שלו ואחרי זה אפשר למצוא את הגורמים האחרים כגון: לקוי בארגון, חלוקת תפקידים בלתי מותאמת ורציונלית וכ'.

5. שירותי הדואר, הכוללים שסחי עבודה טכניים, אדמיניסטרטיביים, מדעים העומדים חדיר בקשרי גומלין עם

שק דואר נפל הימה בזמן פריקת מטען מאניה

7. מלבד הביולוגיה השנתית הנ"ל אני מציע לשם העלאת הפריון לקבוע יום עיון לכל עובדי המחלקות הקשורות ביחסי עבודה מתקופה לתקופה לשם קשרי גומלין בעבר זה המשותפת לשם קידום ולימוד.

8. כפתרון בעית הייצור והתפוקה תלויה התקדמותו של כל יחיד ושל כל העניין כולו ולשם זה עלינו להיות יותר גלוי לב ולחפש את נקודות התורפה בתפוקה, גם אם זה תלוי בבקורת עצמית.

מפעל והשלבים אשר כל דבר או מוצר עובר משלב אדמיניסטרטיבי לשלב הביצוע. סולם הדירוג רחוק להיות מותאם לאחריותו של כל אחד מהעובדים במלוי תפקידו בכל אחד משלבי העבודה: הכנון, פיקוח וביצוע. על ההנהלה לדאוג, לשם העלאת הפריון, לקצר את הדרך משלב לשלב ע"י עידוד היוזמה של העובד בהענקת סמכויות רחבות יותר במקרים ידועים והגשת האינפורמציה והודיעה המושלמת בשטח אשר בו האדם עובד.

מנין המלים במברקים בינלאומיים

— סוף —

קיר אטום, אך אין לחשוב את הדבר לבלתי אפשרי כל עוד לא נעשה ניסיון זה. על מנת להצליח, מוטב לשנות לחלוטין את השיטה הנוכחית לקביעת המחירים, וכשם שבשיחה טלפונית נקבע המחיר לפי זמן השיחה, מבלי להביא בחשבון את כמות המלים שהוחלפו, כן אפשר, אולי, לקבוע בטלגרף את המחיר בשיטה חדשה שלא לפי מספר המלים.

לפי שעה יש להשתדל ולמצוא את שביל הזהב בענין מסובך זה. התקנות הינן גמישות ביותר, וכדי להקל על עבודתם כפיות הטובה של פקיד האשנבים, רצוי להבדיל בין מידת הוישר וההגיונות ובין התרמית וההונאה.

יש ואנשים שולחים במקרה מבקש חברתי או משפחתי. הללו הינם, בדרך כלל, אנשים ישרים ואינם משתמשים אפילו בצירופי הלשון המותרים, ואם מפירים הם לפעמים את התקנות הרזי זה שלא במתכוון. מאידך, קיים סוג של שולחי מברקים השולחים את מברקיהם בקביעות. כך, שלרוב בקיאים הם מאוד בתקנות הטלגרף והם משתדלים להפיק מהן תועלת במידה כה מופרזת שאפשר לכנותם "רמאים".

לשולחי מברקים מסוג זה אין מה להפסיד. בשטף הע"ב הזה עלולים רבים מן הקיצורים הבלתי חוקיים שנעשו על ידם לעבור בלי לעורר תשומת לב, ובמקרה הרע ביותר, אם ירגישו בהם, יצטרך השולח, או המוען, לשלם רק את ההפרש במחיר. במסיבות אלה רצוי, לפעמים, להת"עלם מקיצורים בלתי חוקיים שנעשו על ידי שולחי מברק. קים מן הסוג הראשון במקרה שפקיד האשנבים לא הר"גש בהם.

קיימים קיצורי מלים כגון: "allright" ו"onto" אשר הינם בלתי נכונים אבל לא נוצרו לצורך הערמה. את המלה "photographically" (הנחשבת לכפולה באשר מורכבת היא מ-16 אותיות) עלול שולח ספרדי, איטלקי או פורטוגלי לכתוב, בלי כל כוונה, כי "photographically" או "photografically" (15 אותיות בשתייה); ופקיד אש"בנים מאותו הלאום לא ירגיש בדבר אף אם ידע אנגלית.

חשיבותם של המונחים הללו גדולה בשל העובדה כי לפרקים אין למצוא להם תחליף. משתמשים בהם לעתים קרובות בחילופי מכתבים, אם כי אינם נחשבים כ"מלים" השייכות לאיון שפה, וכן קיימים מונחים ביחס לעסקי בורסה וכדומה.

התקנות דנות על קבוצות של ספרות וכן על מספרים הכתובים באותיות, אלא שאינן אוסרות כיצד יש לחשב מספרים הכתובים בספרות והמכילים לפעמים סימני חש"בון.

לפי סעיף 139 יש לחשב 3x4 כמלה אחת. כן יודע כל עובד טלגרף ותיק, אשר למד את מקצועו בהתאם לתקנות הישנות, כי אף את הביטוי 3:4 יש לחשב כמלה אחת. נשאלת השאלה כיצד יחשב פקיד אשנבים חדש את הביטוי האחרון? מי יוכל להוכיח, לפי התקנות החדשות, שאין לחשבו כשלוש מלים? ומה בדבר הביטוי 5(14-3/4) אשר בכל זאת הינו מונח אחד? (ראה סעיף 116).

משום כך יש לחשב אף את הביטויים 3/4 או 4-3 כמלה אחת, אלא שדבר זה יתא בניגוד לתקנות. בספר התקנות, פרק 24, ניתנות דוגמות מביטויים כאלה, אך יש לציין כי דוגמות אלה אינן מסתמכות על שום הוראה שבמפרקים הקודמים והינן בניגוד גמור לסעיף 117. מס' חבר, איפוא, כי פרק 24 אינו אלא רשימה של דוגמות אשר, כפי שהיא מעידה על עצמה, באה "לפרש את ההוראות בקשר לספירת המלים". כלומר: פירוש להוראות שאינן קיימות.

* * *

יש להוציא תקנות טלגרף חדשות, אם כי אין הדבר נוח ביותר, וזהו משימה כבירה החורגת מגדר האפשרות יות של ועידת בזק, ועל כן יש למסור את ביצועה לחבר מומחים שיתעלם מההגדרה הדוקדוקית של "מלה" בלבד, או "מלה ברורה ופשוטה", וינסה לתת הגדרה ליחידה קבוצה של "המלה הטלגרפית" ואשר ישתדל לקבוע את מידתה, קרוב לדאי כי חבר המומחים יתקל בקשיים וב-

חיות' טעויות :

בחלק הראשון של המאמר "מנין המלים במברקים בינ-לאומיים" (חוברת 7) לפני הסוף, במקום : "5% מדמי המברק", צ"ל : "50% מדמי המברק". בחלקו השני של מאמר זה (חוברת 8) בכותרת במקום "א. פוגל", צ"ל : "המשך", ובאמצע במקום : "sif, saf, sof, job" צ"ל : "fob, sif, saf, svp".

זאת היא דוגמה אחת, ומלבדה קיימים קיצורים בלתי חוקיים אחרים שנוצרו שלא במתכוון.

על שולחי המברקים המערימים על התקנות, ומשתדלים בתחבולות ערמה להמנע מלשלם את המחיר המלא, יש להטיל קנסות גדולים ולחייבם לשלם פי שלושה בעד כל קיצור בלתי חוקי שיתגלה.

(M. FOZ Telecommunication Journal No. 6, June 1952) תרגם : ר. מ. רודניצקי

הלו! מרכזת!

"חיים תחת חיים"

ויליאם צ'פמן

דסריק לאחר יום עבודה קשה, וקוזה כי איש לא יזעיק אותו בחשכת הלילה.

בשעה אחת אחר חצות כבו כל האורות בעיירה, פרט לאורות המסעדה שעל אס'הדרך, תחנת-המשטרה ובניין מרכז הטלפונים, מקום שם קישרה מרת שירלו האנסון, הטלפוניסטית במשמרת-הלילה, את השיחות הטלפוניות המעטות.

לפני עלות השחר נצנץ אור בלוח המרכזת שלפניה "איזה מספר אדוני מבקש?" שאלה היא, אך כל תשובה לא באה.

קו פתוח בשעות היום מירושו משוט, שעקרת-בית בלי תיזהירה שמטה את שפופרת הטלפון בשעת ניקויהבית,

ערב אחד, בחורש אוקטובר, 1929, בעיירה קטנה של ניו-גריני ושממה וינגלנד, ירדה הטמפרטורה ומר ניקולאס פנינו חש בקור שעה שישב בביתו הקטן ברחוב אלמר ועבר על חשבוניות חברת ההובלה הקטנה שלו. הוא קרא אל אשתו בקומה העליונה : "האינך סבורה כי כדאי להעלות אש באח?" אשתו הביעה את הסכמתה. היא עסקה בהרדמתה של בתה בת השנתיים, חומת-השיער, מרבורי.

אש-הפחמים באח העתיקה הפיצה במהרה חום נעים בבית. בסיומו את ביקורתו כיבה ניק את האש, ועלה על משכבו.

ברובע אחר של העיירה חזר אותה שעה ד"ר פראנק

מרכז הטלפונים הבינעירוני בירושלים

ששכבה ללא ניצ בעריסתה. הוא בדק את דופקה. כן, הלב פעם עדיין. היא היתה חיה.

"מהרו לשאת את הילדה החוצה!" הורה הרופא לשוט־רים, ופנה אל ההורים. שניהם נשמו עדיין. בעזרת השוט־רים הוצאו גם הם החוצה. באמצעות נשימה־מלאכותית מאוסצת חורו להכרתם. ההצלה באה במועד!

אחד השוטרים, שחזר לחדר־השינה לבדוק אם הכל בשורה, הבחין בשפופרת הטלפון המדולדלת. הוא הרים אותה והתקשר עם מרת האנסון: "זה היה גאד'פחמים", אמר הוא. "עתה הכל בשורה, הודות לך!"

מאורע מעין זה אינו בלתי־שכיח במרכזות הטלפונים, משום שכל טלפוניסט מקבל חינוך לא להניח שום מקרה חשוב, ולפעול במהירות הבזק כדי לעמוד על פשר כל העלומה, ואחד המקרים הדורשים חקירה מיידית הוא קו הנשאר פתוח ללא קול.

הצלת משפחת פנינו שימשה בכל זאת מקור שיתח במ־שך זמן רב בעיירה הקטנה, אך ברבות הימים נשכח המקרה, פרט מלבם של אלה, שנעצו בו. הללו לא שבחו לעד־לם, ופחות מכולם מרגיזי, שהוריה סיפרו לה, מיד בהתבגרה, כיצד הצילה מהירות פעולתה של הטלפוניסטית הנאמנה את חיי שלושתם.

בחודש מרץ 1949 שכבה חולה במיטתה מרת מארי פרגוסון, תושבת העיירה וולנד בת 62. בחיץ שרר הקור, והאח בביתה בערה כל היום.

קריאות טלפוניות רבות עברו דרך מרכזות הטלפונים אותו יום, והטלפוניסטים היו עסוקים למעלה ראש. כשאחת הטלפוניסטיות השיבה לקריאה מאחד הטלפונים לא קיבלה תשובה. היא חזרה על שאלתה: "איזה מיספר, בבקשה?" אך איש לא ענה. לבסוף נשמע קולה הרפה של אשה: "התקשרי עם מר פרגוסון, בעלי. אני מתה!"

אך בשעת לילה כזו עלול הדבר להיות רציני — שהרי אין מרימים שפופרת טלפון בלי לבקש קו. מרת האנסון התאמצה להקשיב. היא היתה בטוחה, כי שמעה נשימה כבדה. שוב קראה: "איזה מיספר, בבקשה?"

"הלל... קולו של גבר, רוטט ורפה, פלט מלה זו. במאמץ כביר הצליח לפלוט גם מיספר, ושוב נשתררה דממה עמוקה.

במהירות הבזק ביררה מרת האנסון מאין באה הקריאה הטלפונית המדאיגה, ונתברר כי היה זה ממכשיר הטלפון של ניקולאס פנינו. היא גם הכירה את המיספר שהגבר האלמוני דרש ממנה — מיספר טלפוני, שהיה נדרש פעמים רבות במשך הלילות שהוא עבדה במרכזיה. היה זה מיספר הטלפון של ד"ר דטרויק.

בלי לאבד אף רגע, התקשרה מרת האנסון עם הרופא. "משהו אינו בשורה בבית פנינו, ברח' אלמר", אמרה, ומיד התקשרה גם עם תחנת המשטרה ומסרה להם אותה ידיעה.

ד"ר דטרויק חש לבית פנינו מתוך חשש, שמרגיזי הקיטנה חלתה לפתע. תמה היה כשלא הבחין בכל אור בבית. הוא צלצל בפעמון, אך איש לא ענה. הוא צלצל שנית, דממת־המוות נמשכה. הוא ניסה לפרוץ בכתפו את הדלת, אך ברגע זה הגיעו שני שוטרים, ויחדיו פרצו את הדלת.

מתקן תקף את שלושת האנשים מיד עם פתיחת הדלת. "גז'פחם!" קרא הרופא. "מהרו ופתחו את כל החלונות!"

הוא מיהר לקומה העליונה, כשהוא מתפלל שלא יאחר את המועד. גוף האדם מסוגל להתגבר זמן־מה על מתקן בגז'פחם, הנפלטים מאח מעשנת, אך כשאובדת ההכרה, קרוב המוות. הרופא העלה אור בחדר־השינה, על הארץ שכב ניקולאס פנינו. לידו היתה שמוטה שפופרת הטלפון. אשתו נראתה ישנה.

תשומת לבו הראשונה של הרופא נפנתה אל הילדה,

אולם הדוורים בדואר תל אביב־יפו

כמעט חנוקה מגאופחם. בנס הצליחו להחזירה לחיים, והיא כבר נמצאת בדרכה לבית-החולים. השוטר בירך את הטלפוניסטית הצעירה על עבודתה המהירה.

כשהחליטה מרת פרגוסון, היא ביקרה אצל סגנית המפקחת והודתה לה מקרב לב. לא היה עליה לומר הרבה כדי להביע את רגשותיה, כי הטלפוניסטית הצעירה היתה אותה מרגיזי פנינו, שאת חייה של הצילה לפני 20 שנה באותה דרך עצמה, טלפוניסטית אחרת.

לא כל אדם זוכה, כמרגיזי, לשלם תמורה מלאה של "חיים תחת חיים". לעתים מתרחש הדבר מתוך מקרה מוזר ודמיוני ביותר, שקשה להאמין כי אכן אמת הוא — אך פרשה זו, אמת לאמיתה היא, ורשומה בכל מרכוזי הטלפונים ותחנות המטרה בעירות אמריקה!

"לאשה" 55 (234)

שיחות רבות היו רשומות על הלוח של אותה טלפוניסטית, ולכן העבירה את היריעה לעוזרת המפקחת, צעירה כבת 22, וחזרה לקשר את השיחות הדרושות. סגנית המפקחת לא איבדה אף רגע. היא ביררה את כתובתה של מרת פרגוסון, והתקשרה עם המשטרה: "משהו אירע בבית פרגוסון, ברח' סאות מאין. מהרו!"

בסיימה את תפקידה זה, החלה הצעירה מחפשת אחר מר פרגוסון. מאחר שלא ידעה היכן הוא עלול להיות, היא התקשרה שנית עם מרת פרגוסון, שקולה כבר כמעט לא נשמע! "עובד... ברח' הווארד... ותו לא."

סגנית המפקחת החלה מתקשרת עם כל חברה ובית עסק, באותו רחוב. לבסוף מצאה את מר פרגוסון.

בעבור כמה דקות התקשר שוטר מבית פרגוסון. הוא אמר לסגנית המפקחת כי בבית נמצאה האשה הקשישה

מבצע האדיבות

מרדכי חנין

14. "צר לי, טעות".
- "אתה חושב שאי אפשר כבר לטעות, הן?!"
15. "צר לי, אפשר אותך שוב".
- "וקשרו אותך עוד פעם, עוד הרבה פעמים. מה אתה עושה רעש כזה?"
- 17-18. "גמרתם? נא להחזיר את השופרת. האוכל לע"ז לך?"
- "הי! מה אתך שמה? אתה! גמרת או לא גמרת? תחזיר את השופרת מיד למקומה".
19. "שלום, שיחות חוצץ".
- "אתה רוצה שיחת חוצץ? תודיען בסבלנות, אני כבר אדאג לזה".
21. "דברו בבקשה".
- "מה השתיקה הזאת? טפשים! למה נאלמתי? פתחו כבר את הפה והתחילו".
- 23-24. "הומן עבר, נא לסיים" "צר לי, עלי להפסיק".
- "הומן עבר, אני מפסיק, שתוק! אני מפסיק, וחסל".
- 26-28. באדיבות ובקול שקט: "דרישתך לשיחת חוצץ" או "מספרך דרוש לשיחת חוצץ". (הרשות בידו המנוי המזדמן לטוב לקבל שיחת חוצץ, ואין להפריע, או להכריחו לקבל את השיחה).
- "שמע נא, שם! הלו! הלו! או! או! הלו! דבר עם תל-אביב מהר! מה במקום תסמיק לדבר אחר כך".
- 29-30. "צר לי, אין תשובה, האם לבטל?"
- "אין תשובה, אני מבטל את דרישתך".
31. בשעות הלילה המאוחרות על הטלפונים לסיים כל שיחה ב... "ליל מנוחה".
- "מסיימים ב... ברוך שפטרני..."

- ביטויים שחלק מהטלפוניסטים עוד משתמשים בהם בשעת מילוי תפקידם (בעקבות ההוראות לשרות הטלפון, מס 14).
1. במקרה של תלונה ממנוי על השרות, על יחס בלתי אדיב וכו', יש להגיד: "נא, דבר עם המפקחת".
 - "דבר עם המפקחת, דבר בבקשה", בכבוד רבי אינני מפחד ממנה, מה היא יכולה לעשות לי?"...
 4. טלפוניאי חייב לענות לפניית מנוי: "שלום, המספר בבקשה".
 - "גו! איזה מספר אתה רוצה? אין לי פנאי להגיד לך שלום ובבקשה, אדוני רב החמד!"
 8. "צר לי, נא לחזור על המספר".
 - "אולי תדבר ברור שאשמע אותך, ובכלל, אין לי פנאי להתוכח אתך. — מה? אני מתוכח? ? תסגור את הטלפון מהר אידיוט!!!"
 9. "צר לי, המספר לא קיים".
 - "חכם כמון, טלפון כזה בכלל אינו קיים ואתה מבלבל לי את המוח".
 10. "צר לי, המספר תפוס".
 - "אמרתי לך שהמספר תפוס, מה יש?"
 11. "המספר הוחלף ל... נא לרשום".
 - "איך זה, בכלל אינך יודע שמספר זה כבר הוחלף למספר אחר?"
 12. "צר לי, המספר מקולקל".
 - "כמובן, שאל מספר מקולקל אי אפשר לדבר, ח"ח".
 13. "צר לי, אין תשובה".
 - "אולי תשלחו שליח שיאיל בטובו הגדול לענות".

שם טוב

א. בן-ברוך

עמים אף בלתי הוגנות, כלפי ציבור עובדי הדואר המש-
תל במיטב יכולתו לתת שרות טוב ויעיל. חלק לא קטן
של התלונות ובעיקר אלה הנוגעות בהעלמתם של מצרכי
זמן נובע מכך שאריות החבילות אינה טובה (שמן בארי-
זת קרטון, קופסות בשר ושימורים יחד עם קקאו וקמח
הארוזים בניר).

אולם צריך להודות שיש עובדי דואר השולחים יד
ברכוש וזו והדבר אינו לכבוד לנו: מן הדין הוא שכולנו
נתן יד לביעור הרע ע"י הוקעתם של מקרים כאלה וגדלים
של עובדים שפשה בהם הנגע. משע הוא לעבור בשתיקה
על גניבה ותהיה זו הקטנה ביותר. יהא מחננו סהור.

שמו הטוב של דואר נמדד בכמה וכמה שטחים
והעיקריים שבהם הם: כושר ההעביר ולמסור דברי דר-
אר במהירות ובדייקנות גם כשהמסובות אינן ברורות,
אינן מדויקות ואף לא נכונות; אך בעיקר נמדד השם
הטוב באימון הציבורי שרוכש לו הדואר בשטח המסירה
או ההחזרה של דברי הדואר השונים בלי לאבדם או לפגוע
בהם. וכאן ברצוני לומר את אשר עם לבי:

כעובד דואר מזה כמה שנים עוקב אני אחר הבקורת
הנמתחת עלינו בעתונות ומזדמן לי לראות גם תלונות
המוגשות אלינו במישרין. האמת צריכה להאמר שבדרך
כלל אין הבקורת או התלונות נכונות, אינן מדויקות ולפי

לא די עבור הטלפון

(תרגום מצרפתית)

תעשיית הטלפונים ואבוריהם אף היא סובלת, כי ההזמ-
נות שקבלו ב־1952 ירדו לחלק התשיעי מההזמנות של
השנים 49 ו־50 ואין לשנות, כי אז עבדו בבתי החרושת
48 שעות לשבוע לעומת 40 השעות שעובדים כיום. לדוג-
מה: בית חרושת אחד הקשור בתעשייה זו העביר 6000
פועל ב־1930 ירד ל־1600 ב־1944, עלה ל־3000 ב־1946—
1950 בראשית שנה זו ונשארו בו רק 650 עובד בתחילת
חודש יולי.

התכנית הראשונה מוקדשת בעיקר לדברים הדחופים
ביותר אך התכנית הגדולה—מרחיקה לכת. לפי תכנית
שניה זו—165 מיליארדים של פרנק יוצאו בתוך 4 שנים
החל מ־1953.

השאלה הראשונה והכאובה ביותר—השנת הכסף.
הס.ט.ט. פנה למוסדות המקומיים לשם הלואת סכומים
שיוחזרו להם אח"כ. המחזאות או לשכות המסחר יהנו
מכך כי הסכומים שהם ילוו, יוצאו באותם המחזאות וזה
פרנק בערך וצריך לקחת בחשבון שההצעה הזו הופיעה
באחרון זמן לאחר שכל התקציבים היו "סגורים" יש לקחת
עלול להחיש את ההוצאה לפועל של אותן התכניות בהן
הם מעוניינים. אף אנשים פרטים יוכלו ליהנות מסדורים
אלה. עד כה הניעה ההיענות לסכום של 500 מיליון
שבשנה הבאה יגדלו הסכומים בהרבה. מתנהל גם משא

יש שני דברים שקשה להשיגם בצרפת, אם אינך בר-
מזל מיוחד והם: דירה וטלפון ואמר מי שאמר ש"לא די
להיות ביחסים קרובים עם חבר הפרלמנט כדי לקבל
"קו", נחוץ גם שחבר הפרלמנט יהיה ביחסים טובים עם
המבכש"—אין זאת ואומרת שחלוקת הקווים נעשית
מתוך שרירות; יותר נכון שדרושה ממש אקרוסטיקה
בהתקנת הקו ורק מקרים דחופים ביותר באים בחשבון
ומר רוגר וישט הכין שתי תכניות האחת מהיד לפה
והשניה—לנשימה ארוכה. אך קודם כל נעמוד על המצב
כיום ועל הדרכים שבהם מתלבט שרות הטלפונים.

לאחר השחרור

מרכזי טלפונים מרובים בצפון הארץ ובמזרחת נהרסו.
המרכזים שניצלו מחורבן אף הם לא טופחו במשך כל
המלחמה. התקציבים המיועדים לשרות זה הוקדשו קודם
כל להקמת מרכזי יד במקום המרכזים האבטומטיים שנהר-
סו, אך התקציבים אלו מהר והמצב כיום הוא יותר גרוע
המצב ששרר בתקופה שלפני המלחמה. ערים שונות בצו-
מן הארץ ממשיכות במרכזי יד וזה מקשה מאוד על הפר-
סוגל. ההוצאות עולות הרבה מעל לגרומה של ציוד טכני
חדש, הקהל מתאונן ו־6000 מבקשים עוד לא באו על סי-
פוקם.

טיים ביחוד באלה המקומות שהדבר ישתלם ותנהיג אף קשר אבטומטי בשיחות בינעירוניות. הנחת כבלים תת-ימיים וסידור קשר רדיו — טלפון מהווים אף הם חלק מהתכנית. כל זה ישפר את השרות ויקצר את זמן ההמתנה, כי כיום הקשר בין פריס לסביבה הקרובה הוא רע למדי, שעה להמתנה היא תופעה רגילה.

תכניות הפתוח עבור פריס

מבלי להכנס לפרטי התכנית כולה, כדאי לציין שפריס עצמה תקבל 300 אלף קיום באשר לשרות הבינעירוני יורכב מרכז שלישי שבשתוף עם השנים הקיימים יאפשר חיוב אבטומטי ארצי עם שיטת מספרים ארצית אחידה. שלש חוליות רדיו-טלפוניות בכוח ליל, בודדו וליאון ישפרו בהרבה את הקשר בין ערים אלו לבין פריס. טולוז והבר יקושרו בעתיד הקרוב ביותר לרשת האבטומטית של פריס. התקנת כבלים תתימיים וקשר רדיו טלגרפי יחברו את צרפת עם צפון אפריקה והאזרות מעבר לים. סכומים ניכרים יוקדשו למעבדת המחקרים הממלאה תפקיד חשוב בפתוח הטכני של הדואר, במעבדת הדואר הצרפתי גילו את הטרוציסטרון. למעבדה זו יש חלק חשוב בהנחת הכבל הקונצטרי החדש בין דיוון וגנסי. ככל זה מאפשר 1900 שיחות סימולטניות. למרות שתשע עשיריות מהסכומים יוקדשו לפתוח הטלקומוניקציה — ישארו עוד סכומים ניכרים לשרותים אחרים. ה"טלסק" (שרות טלפוני טרנסמיסיה) המפותח בארצות רבות אינו מפותח די צרכו בצרפת (300 מנויים בסי"ה) ואין זה גובע מחסור בקשות כי רבים הדורשים שרות זה ואי אפשר לספק את הדרישות מחוסר תקציב.

תכנית ארבע השנים לא רק תספק את דרישת הציבור אלא עלולה להביא לידי הכנסות ניכרות למדינה היות והתקנת הטלפונים יש לה אמורטואציה מהירה בסי"ה מעשר עד עשרים שנה — וההכנסות הן עולות בהרבה על ההוצאות הדרושות.

בית דואר במעברה

ומתן עם בנקים ויש לקוות לקבל מהם סכומים שיגיעו לחמשה מילירדים בערך — חוץ מזה יוצא בחדש ספטמבר מלוא של הפ.ט.ט. תנאי המלוה טרם נקבעו אך יש לחשוב שהמלווים יהנו מכמה זכויות בשטח הפ.ט.ט. קרוב לוראי שתעודות המלוה תמכרנה בכל משרדי הפ.ט.ט. ללא תוֹך כל שהוא ויכנס אף הוא סכום של חמשה מילירדים.

פתרון — קו שתופי

כדי לפתור את הסבך במלוי מקסימום של דרישות הוחלט להנהיג בערים הראשיות וביחוד בפריס את השיטה של קיום שיתופיים, שיטה שהיתה נהוגה עד כה בערי השדה ביחוד. קו יחיד — לפי שיטה זו — משרת מספר של כמה מנויים, אך זה לא מפריע שלכל אחד מהמנויים יש מספר שלו והסודיות אף היא נשמרת. החסרון היחידי של השיטה הוא שבשעה שאחד הטלפונים תפוס, האחרים הקשורים לאותו קו — שובתים. שיטה זו תופעל אך ורק בשכונות המגורים ותאפשר ליושבי העיר לקבל טלפון בזמן שלפי השיטה הקודמת היו צריכים לחכות כמה שנים עד שיקבלו את הטלפון. בהתחשב בהגבלות של שיטה, ההנהלה תקח בחשבון הקלות מסוימות עבור המנויים הן כאשר לדמי השימוש והן במספר השיחות שתוענקנה למנויים. זה יביא לידי כך שבעלי אמצעים מוגבלים ויכלו אף הם להגיע לידי רכישת טלפון. כל זה מהווה חלק מהתכנית הראשונה ויגשו להפעלה מיד עם השגת הסכומים הדרושים ואלה הקשורים עם המקדמות כפי שנוכח לעיל, מוצאים כבר לפועל.

תכנית ארבע השנים

התכנית הגדולה שתוצא לפועל תוך 4 שנים מקוה לספק את כל הדרישות בין אלו שהוגשו ובין אלו שטרם הוגשו ולא עוד אלא יוזמי התכנית מקוים שתשאר רווי בה של 20%.

התכנית הגדולה הביא לידי סדור יותר מודרני ויותר יעיל בהפיכת כל המרכוזות העירוניות למרכזים אבטומטיים.

הדואר בשבדיה

ש. חיים

אלה — פנסיה לזקנים, עזרה לאלמנות ויתומים, תמיכה לנזקקים — מקבלים את המגיע להם באמצעות בתי הדואר. שירות הטלפונים אף הוא מפותח מאד בארץ זו — 228 מכשירים לכל אלף תושבים. הפרופורציה בשטח זה היא הגדולה ביותר באירופה כולה ואף ארצות הברית של אמריקה הצפונית עולות עליה. התשלום בעד שירות הטלפונים אינו אחיד — הכל לפי מספר השיחות — אך אין משלמים בעד כל שיחה ושיחה אלא קיימת מכסה של מקסימום ומינימום ומחזיק הטלפון יכול לבחור לעצמו מכסה המתאימה לצרכיו.

מרכונות הטלפון הן ברובן "מרכונות יד" והעברה לשיטה אבטומטית מתקדמת לאיטה. הקשר הטלגרפי הדוק עם כל העולם, כבילים מקשרים אותה עם כל הארצות השכנות ובינה לבין דגיה קיים אף כביל תתימי.

(על פי P.T.T. Union מס. 34)

535.000.000 מכתב, 41.000.000 גלויות דואר, 356.000.000 המחאת כסף ו־20.000.000 חבילה היעברו על ידי הדואר השבדי בשנה אחת והיא — שנת 1950.

4383 בית דואר וטלגרף קיימים בשבדיה. רשת הטלפון והרדיו שייכת בחלקה למדינה ובחלקה לבעלי הון פרטיים. את הדואר מחלקים פעמיים ביום בערים הגדולות, פעם ביום בערי השדה ופעם אחת בשבוע במקומות המרוחקים. את הדואר מחלקים בכל יום כולל אף יום ראשון בשבוע. הדואר משתמשים באופניים והיות וצפיפות התושבים אינה אחידה בכל הארץ — היא גדולה מאוד בדרום ונעשית קטנה בכיוון לצפון — הרי הדואר, מן ההבדל שישמש לשם משלוחי הדואר וחלוקתו באופניים שונים, החל ממכוניות וגמור במחלות רתומות לכלבים. שירות ההמחאות מקובל מאוד בארץ זו, בה קיימים שירותים סוציאליים למכביר וכל הגננים משרותם

סריקת מטען דואר מאניה

הצלצול הבלתי קרוא

דוד מיוזין

השעה שתיים בצהריים. אני שוכב על הספה, ביד עתון, ואני מנסה (אשתי איננה בבית). פתאום מצלצל הטלפון. אני נגש לטלפון וטעם מריר בפי. ואמנם אשר יגורתי בא. אני שומע קול נשי מתוק: "שלום אדוני!" "מה הגברת רוצה?" אני שואל מתוך התאפקות. "כלום, סתם, משעמם לי, ואני נזכרת בך", אני מרים קצת את קולי: "אין לי פנאי עכשיו. הרופא אומר לי שאני זקוק למנוחה בשעת הצהריים!" "בעולם הבא תהיה לך מנוחה, אדוני, או שחור שב אחת שסופך נהיגים?" אני סוגר את הטלפון בכעס.

את המעשה האמיתי הבא שמעתי מפי ל. מ. כפי שסיפר לו וידדו. "יש לי טלפון, וטלפון תפקידו להשמיע צלצולים וקולות אנושיים. והנה הטלפון שלי משמיע צלצולים וקולות אנושיים. עד כאן הכל בסדר. אולם בזמן האחרון קופץ עלי רוגזו של קול אנושי בעל תדירות די גבוהה, כלומר קול של בחורה. והקול הזה מוצא לו תמיד את הזמן הבלתי מתאים ביותר כדי להפעיל את עצבי השמיעה שלי. אתמול ארעה תקרית שאחריה מני ישרונת. והמעשה שהיה כך היה:

אינני מספיק להגיע בחזרה למקום משכבי והנה הטלפון שוב מצלצל. אני מרים את השפופרת ואת מי אני שומע אם לא אותו הקול: "אינך עונה לי, אדוני, על שאלתי, אין זה נימוסי..." כנראה שאני מתרגז מאוד מפני שאני מתחיל לצעוק לתוך השפופרת: "גברתי, את טפשה גדר לה! את לא מוצאת את האדם המתאים להשתעשע בו, לכו לשפת-הים—שם תמצאי נברים מתאימים לך, ולי תני מנוחה!" אני זורק את השפופרת בכעס ו... מחכה לצליל צול הבא. ואמנם זה בא אני נושם נשימה עמוקה, מרים את השפופרת ו... "נמאסת כבר! לכו לעזאזל, או לשפת הים, או אל השד עצמו. אם תצלצלי עוד פעם אקרא למשטרה

או למכבי"אש או למגן-דודאדום. אני אומר לך ש...". וכי וכי. לבסוף אני סוגר את הטלפון. כנראה שדברי משפיעים עליה, היות והטלפון אינו מצלצל יותר. אני נגש לספה, מדליק סיגריה ומתחיל להתעמק במאמר של ד"ר לפסיכואנליזה בעתון "לאשה" על הנושא: "תעלולי-הן הילדותיות של בנות הגעורים".

פתאום נפתחה הדלת בסערה, ומי מתפרצת אם לא אשתי, הניצבת לפני בידים שלובות ומטיתה כלפי: "בכל זאת אני באה אליך, יקרי, אתה אמנם שולח אותי לעזאזל, זל, או לשפת הים, אבל... את היתר אינני שומע; דמי עולה לראשי..."

נא להסביר...

יעקב ברגר

ובקש חתימה. הורה בנימוס והחזיר את הקבלות ליד המי שלת. בנת?

כן! משיב דרורי ומרגיש, כי אחריות רובצת עליו; הוא יסתדל למלא את תפקידו כראוי.

כך הבטיח חגיגת החי דרורי ויקבל לידו את ההכילה הראשונה לחלוקה.

ביום קיץ לוהט משוטט לו דרורי ברחובות הכרך כשי-תיק שחור תלוי לו על כתפו הימנית. עולה ויורד במדרגות מצלצל בדירות וכמו להכעיס גרים רוב המוענים בקומות העליונות או על הגג, ניגרת לו הוצה מבעד לכובעו אולם חלילה לו להסיר את כובע השרות מעל ראשו. עלול הוא לפתע להתקל במבקר, שעוקב אחר השליחים והדוורים והוא, המבקר, ידוע כאיש רע, סכסכן ומלישן; עיני העב-בר שלו מתרוצצות בערמוניות כשבוזיות העין מצטברת מוגלה צהובה המעוררת בחילה כמפני כל ישותו של ברי-נש זה, שטבעו טבע ערבי. בפניו יחניף לך ומאחורי גבך עלול הוא לתקוע בך סכין. וחזקה על כל שליח, שאם פגש במבקר הלז ברחוב הרי מחכה לו עם שובו למדור מכתב תלונה המתחיל בנוסחא השיגרתי:

"השליח מר... נא להסביר את פשר התנהגותך..."

ויהי היום ודרורי יצא עם מברק המיועד למר שורצמן החבטן שגר באחד הרחובות הצפוניים של העיר. מצלצל הוא בדלת והיא נפתחת ולפניו נער כבן תשע בהיר תלת-לים ועינים מלאות צחוק; דומה שהפריעו אותו במשחקו העליון. ודרורי פונה אליו כאל מבוגר:

— שלום לך ילד, האם אביך בבית?

— לא! מה יש?

— אני מהדואר ויש לי מברק בשביל אביך.

— אז תן אותו!

— אבל צריך לחתום על הקבלה, האם יודע אתה לחתום את שמך?

אחרי גלגולים שונים בכל מיני עבודות, שהתנסה בהם צבי דרורי תוך שנים עשרה שנות שהותו בארץ—החגשם סוף סוף חלומו, להתקבל לעבודה קבועה בממשלה ולא סתם עבודה, כי היתה זו, כעין עליה בסולם החיים, כשם שהתבטא הוא עצמו בפני אשתו—אחרי שהודיעו לו מטעם ועדת הבחינות בבית ברגר, כי הוא עבר את הבחי-נה ובו ביום כשפגש את המפקח הפקידים הוצעה לו העבודה, כשליח המברקה של דואר תל אביב.

שמה וטוב לב מהר דרורי לבשר לאשתו כי מצתה חסל סדר הנדודים בכל מינית הארץ וחסל סדר עבודה גופנית מפרכת.

היה זה בשעת השתלטות המדינה על התווה ובוהו שהשאירו פקדי המנדט ושליחים ונושאי מכתבים התקבלו לעבודה בדואר בו הוכנסו שיפורים עם צאת המומחים הבריטים מהארץ ובו במקום החליט צבי פרוימן, לשנות את שם משפחתו כדי שירגיש כי חל מפנה לא רק במי דינה אלא גם בחייו הפרטיים ומאז נקרא במי כל בשם דרורי.

כשנכנס דרורי למדור השליחים עם פתק הלשכה בידו הופנה למפקח על השליחים. היה זה יהודי בעל משקפים נוצצים ופנים עגולים שמנמנים ששפעו כעין בטחון עצמי. אדם בגיל העמידה שמוניטין יצאו לו כאיש ציבורי וחבר הסתדרות ותק ולא פעם פגש אותו דרורי באסיפות כראש המדברים. הלז הציע לדרורי כסא לשבת והסביר לו את תפקידו כשליח:

עליך יהיה לחלק מברקים. תקבל אזור מסוים עם מספר מברקים. אמור לך לשהות הרבה זמן ברחוב כי אם לגמור את הסיבוב ולחזור על מנת לקבל מברקים נוספים, וד' כור ידידי כי הנך אחראי בעבודה זאת והצלחתך היא הצ' לחת המדינה, אנו מתחילים מבראשית וחזרות היצירה חלה על כלנו, הית אדיב כלפי הציבור, מסור את המברק ביד

— אני יודע, שזה אותך !

— טוב ! אתן לך את המברק, אולם זכור, עליך למסור מיד לאבא או לאמא כשיחזור.

— טוב טוב, הן כבר.

שולף את המברק מתקן מחתים את הילד, טומן את הקבלה ויוצא.

כעבור יומיים כשישב מר שורץ לארוחת הצהריים פתח בשיחה עם אשתו :

תמוה מאד. לפני שבוע כשהייתי באשדות יעקב הוחלט כי הם יודיעו לי ע"י מברק אם עלי להתחיל בעבודה. העונה בוערת אצלם והם זקוקים לחביות. דומני שגם פישל נשר היה אצלם לפני אבל הם לא השתחו אתו במי חיר. ולו ידעתי, כי בטלו את ההסכם אתו כי אז הייתי פנוי לקבל את ההזמנה מבית חרושת "עסיס".

שלא תגש לדואר ותשאל אם יש מברק עבורך, מציעה אשתו.

מה ? — מתערב עוזי בהיר התלתיים, שישב אותה שעה על הרצפה ובנה מגדל מקוביות. — מברק ? הלא יש מברק !

מר שורץ אינו שועה לדברי בנו הקטן וממשיך. —

— למה לי לגשת לדואר אם לא קבלתי מהם מברק שלי שום, הרי שההסכם בינינו הוא מבוטל ; רואה את אין לסמוך על "קיבוצניקים" הבטיחו לשגר מברק. ...

— אבל, אבא ! יש מברק, חוזר ואומר עוזי.

הפעם כבר שמע מר שורץ את דברי בנו, ושואל :
— איזה מברק ?

— אינני זוכר ! אתמול או שלשום הביא איזה איש מברק, זה לא הנושא מכתבים שעובר יום יום ברחוב שלנו זהו בחור אחר גם כן עם כובע של הדואר והוא מסר לי מברק ואני חתמתי לו.

מר שורץ קפץ כאילו הכישו נחש.

— ולמה שתקת ? הן אותו, מה ?

אולם עוזי אינו זוכר היכן הניחו ומתחיל הוא למשפש בכיסיו מכנסיו הקצרים, מחפש בין הצעצועים, בין ספריו ומחברותיו המפוררים והמברק איננו כאילו בלעה אותו האדמה. מר שורץ ואשתו מחפשים בכל פינות הדירה. החבתן שבו התרחת והרביץ לבנו עד כי השכנים שמעבר לקיר פרצו לדירה מבוהלים. ולבסוף כשכל עמלם עלה בתוהו מהר מר שורץ להתלבש ורץ לדואר.

מלא חימה התפרץ למברקה :

היכן המברק שלי ? שבוע עבודה הפסדתי בגלל רש-לנותכם אני אראה לכם כיצד לולול באזרחים.

והמשלח, שלא ידע במה המדובר שואל במנוחה :

— מה שמך אדוני, ומה רצונך ?

— את המברק שלי, — שששלח מאשדות יעקב — אני דורש — צורת מר שורץ. ומכה באגרופו על השולחן.

בקושי עלה בידי המשלח להרגיעו ועד שנודע לו פשר הדבר הוברר כי דרורי הוא שהוציא את המברק לפני יומיים, פשפש הוא בין הקבלות ומצא את קבלתו של אותו המברק ועליה חתימתו של עוזי.

— וכי חתם כאן ? אדוני !

— זהו בני בן שמונה. האם מותר למסור מברק לידו ילד ? מברק שאולי תלוי בו גורלו. הרי ילד אינו אחראי והמברק הלך לאבוד שמא יש לך העתק ?

— כן אדוני, ענה המשלח, והמציא העתק למר שורץ. במברק היה כתוב : אם לא תופיע מחר אצלנו הרינו רואים את ההסכם אתך כמבוטל.

באותו היום כשחזר דרורי, מתעבדה, הגיש לו המשלח תלונה חתומה בידי מנהל הדואר ונויפה חמורה על רש-לנותו בעבודה והתלונה התחילה כרגיל בנוסחה השיגור-תית :

השליח מר דרורי, נא להסביר. ...

מאז החלים דרורי שלא ימסור מברק לידו ילד אולם כשהגורל רוצה לשטות במישהו לא תעמוד לו לבן אדם פקחותו.

והנה באחד הימים היה בידו מברק דחוף לאחד הסוחרים וכשצלצל בדלת פתחה לו ילדה כבת שמונה ובידה בובה גדולה עצומת עינים.

— שלום לך ילדה.

— אני רותי.

— שלום לך רותי, איפה אבא או אמא ?

— הלכו לקופת חולים. מה יש ?

— מברק דחוף בידי עבירכם.

— אז תן אותו.

— לא ! אסור לי למסור מברק לילד, אבל אני אתן לך הודעה שתמסרי אותה לאביך כשיחזור.

דרורי רשם בהודעה ד.ט. 26 שעל המועד לבוא למכ-רק לקבל את המברק מס. ...

כשחזר אחרי שעתיים למברקה מצא את בעל המברק, הסוחר הלז, עם ההודעה בידו. מלא חימה התנפל על הש-ליח : חמור ! פרא אדם, אידיוט ! ! איך יודע, כי מברק יש להשאיר בבית ? בגלל טפשותך התרועצתי מצפון העיר עד הגה, ואולי גם בטלה דחיפות המברק כיוון שלא קבלתי בזמן.

— אבל יש לי הוראה מפורשת לא למסור מברק לידו ילד !

— בתי, שהיא בת שמונה אחראית יותר ממך והיית צריך למסור לה את המברק, ולא לגרום לי טרחה יתרה. אני אראה לך כיצד צריך לשרת את הצבור ! ! !

ועוד באותו יום קבל מר דרורי תלונה חתומה ע"י מנהל הדואר והתלונה התחילה בנוסחה השיגרתית :

השליח מר דרורי, נא להסביר. ...

"נימוסים" ו"צחוק" בטלפון:

קול בלתי ידוע:

— האם זהו הדואר?

— כן, אדוני, האוכל לעזור לך במשהו?

— התוכל לומר לי מהו אורך החוט המקשר את מבשיר הטלפון שלך?

— כן, אדוני, אורכו למעלה ממטר.

— טוב מאוד, תוכל, איפוא, לתלות את עצמך עליו.

נסים זרחי

...

למר א. ב. נולדה בת וכמובן נשלח מברק למשפחה בפתח תקוה אלא רצה הגורל שהמלה "בת" הוחלפה במב" רק ב"בן" ומה גדל תמהונו של האב כשכעבור ימים אח" דים באה כל משפחתו להשתתף בשמחת ה"ברית".

א. ג.

...

סוחר ירושלמי שגודע לו שהפסיד במשפט שלו בעון הבריק מברק אל העורך דין שם וזו לשונו Appeal immediately (ערער מיד) אולם נפלה טעות במברק ונכ" תב בו (Appeal...). לאחר ימים מספר הגיע עורך הדון בעדן והתייצב בפני הסוחר שרק לאחר הסבר הבין מה פשר בואו מעדן.

א. ג.

...

מר ב. ב. מירושלים התכוון לבקר את בנו בפתח תקוה אולם במקום זה כבד אותו בנו בבקור בירושלים מפני שבמברק שנשלח לבן נתחלפו המלים: "באים לשבת" ב"בואו לשבת".

א. ג.

...

מחקר בעניני דואר

מניין שרדיו, טלפון וטליוויזיה היו קיימים לפני זמן רב? ככתוב: "כי עוף השמים יוליד את הקול" (קהלת י"ב) והוא רדיו.

"לכותל אונים ולשדה עינים" (ויקרא, ל"ב, ב') — טלפון וטליוויזיה.

"אוי להן לאונים שכך שיפסעות" (מדרש שו"ס י"ג) — קוי חדרה—תלאביב

מ. ח.

כתובת על מעטפה:

לכבוד הרב הגאון הגדול ד' יצרתו וישמרהו ויתן לו חיים ארוכים, הרב לבני עדתנו מר יוסף חיים יצחק תשרי בה, הגר במקום שם השכינה שורה ברחוב הרב סעדיה גאון, מספר ח', בעיר הקודש עיר דוד המלך נעים וזמירות ישראל עיר ציון, ירושלים.

השולח: תלמידו ועבדו הגדול הנוסף מים על ידיו הרב הגאון והגאון חכם יצחק דוד חיים ראובן תשובה מבני ברק, עיר התורה ועבודת שמים, שלום על הקורא ושלום על הכותב ושלום על כל עמך ישראל.

מוסר, רמת גן

...

מברק מכתבו:

אני נולדתי ילדה חברית מילה ביום שלישי יש מול טוב מחכים בעדכם.

מ.

ספרו לי...

מ. ח.

א. פרוטקציה...

פועל חדש נשלח אל מניי טלפון מסוים לבדוק אם יש שם מגן (פרוטקטור בלע"ז).

— מה אדוני מחפש כל כך? שואל בעל הטלפון.

— אני מחפש פרוטקטור, עונה הפועל.

— מה! פרוטקציה? אצלי אין פרוטקציה. אני מצ'

טער...

(תפ' אריה א. עובד הנדסה, חדרה)

ב. מר קצר...

לשאלתו של מניי למה צלצלו אליו ואיש אינו מדבר, עונה הטלפונאי שכנראה היה קצר בקו.

— מי היה? מתרגש המניי, מר קצר? טוב תן אותו ואדבר אליו...

(תפ' יעקב פ. טלפונאי, חדרה)

...

זוטרות

לקט ידיעות החודש

מרכז טלפונים אבטומטי נפתח בלוד. מעתה לא יהיו מנויי לוד קשורים במרכז רמלה.

* * *

רבות שמענו על טיב שרותי הטלפון בארצות מסוימות ועל מקרים בהם התבלטה יעילותם ומומחיותם של הטלפוניאים שם.

ברצוני על כן לספר על מקרה מענין אצלנו שהייתי עד לו :

במסיבת רעים של עובדי דואר בה השתתפו כעשרים איש ישבנו ושוחחנו על דא ועל הא.

והנה בשעה שאחד הנוכחים החל לספר דבר מה, פנתה אלי טלפונאית שישבה לידי ושאלה בלחש : "האם זה לא מנוי הטלפון 3166?"

לתשובתי החיובית שניתנה בתמהון, הוסיפה במצב טדקת : "אינני מכירה את האיש ופוגשת בו בפעם הראשונה, אולם הכרתיו לפי הקול".

אכן, זכרון מפליא של שמיעה ומספרי מנויים !

צ. ברקוני

נפתחו שתי סוכנויות דואר סוג ג' : אחת בנרנקה והשנייה בכפר רמה. הסוכנות בכפר רמה תשרת את הכפר עצמו וכן את הכפרים בית גיאין, נחף, סגור, עין אל אסד וערב אל סואעד.

*

הציוד של מרכז הטלפונים בנהריה הוחלף בחדש וכעת יכולים מנויי נהריה להתקשר עם המרכז ע"י הרמת הש"סופרת בלבד.

*

מרכז טלפונים אבטומטי מסוג "אלבס" נפתח בנען.

*

סוכנות דואר סוג ג' נפתחה ביסיף שעל יד עכו.

*

נפתח קשר טלפון-אלחוטי בין ישראל ואוסטרליה דרך לונדון.

*

סוכנות הדואר במגדאל הפכה לסוכנות מסוג ב'.

*

מפה ושם ...

ש. מ. ואל

— ליקויים —

א. שלח את עצמו כחבילת דואר

בלונדון חי איוב ללאיחת של הדואר והטלגרף באנגליה. והוא אנגלי עשיר רגיל ברי שמו. מטרותו היחידה בחייו היא לגרום אי נעימויות לדואר. ברי מבזבז שבועות על שבועות בחקירת ההוראות של הדואר האנגלי, כדי לגלות בו לקויים וסתירות. בהוראות הדואר האנגלי לא נאמר בפירוש, כי המכתבים צריכים להיות כתובים על גיר. ברי מוטר אפוא לדואר מכתבים כתובים על גבי צוארונים, מגבעות נשים, סנדלים ועל בוסקייטים קשים. ואם הדואר אינו שולח מכתבים אלה, הוא מגיש תביעה על ידי עורך דין שלו נגד הדואר. והדואר נאלץ לחקור היטב, להיכן הגיע המכתב שנכתב על מגבעת נשים. בחג מולד אחד שלח ברי לכל מכריו במקום כרטיסי ברכה המחאות דואר פשוטות במחיר מני אחד, כיון שגילה כי זה יותר זול. אך לשיא הגיע במעשה שעורר סנסציה באנגליה כולה. הוא שלח את עצמו כחבילת דאר ופקיד דואר מוכרח היה להעבירו לביתו הפרטי. כדי לקיים דבר זה קשר את עצמו לאופניים, הואיל ואופניים נהנים מעדיפות בתעריף לפי הוראות הדואר.

בתזכיר של שר הדואר גילה ברי כי שמות מקומות המורכבים ממלים רבות נחשבים בדואר כמלה אחת. מיד כתב מברק שהורכב משמות ערים כאלה, פקיד הדואר הוכרח לעבוד קשה כדי לעשות את החשבון של המברק עד שקבע כי מתוך 32 מלה היה לשלם בעד 12 מלה.

לבסוף החליט ברי לשלוח מיד פיל דרך הדואר. לאחר שדחו את משלוח הפיל הרך שנוגד כחבילת דואר, הוא מצא פיל אחר, רשם את הכתובת על שניו והוילכו למש"ר הדואר הקרוב. "נדאה, אמר, אם הדואר יעז למנוע את שרותו מאורח משלם מסים אנגלי". (אומר)

ב. שימוש בטלפון — תענוג

לא יאומן כי יסופר, אבל יש ארצות בעולם שבהן השימוש בטלפון אינו כרוך בענויי נפש ובמירוט עצבים. גדולה מזו : חברות הטלפונים אף דואגות לנוחיותם של הלקוחות ומתחרות ביניהן בהמצאות, שמטרתן להנעים ללקוח את השימוש בטלפון.

הנה, שתים מן האמצעות האחרונות בשטח זה : לכל

ה. 35 טלפונים לאלף נפש

אם יכול הטלפון לשמש קנה מדה להתפתחותה של ארץ, הרי זכתה ישראל לשיא של התפתחות, לפחות במורח התיכון. בישראל יש 35 מכשירי טלפון על כל אלף נפש של האוכלוסיה. תורכיה, הצולה מבחינה זו על כל שאר ארצות המזרח התיכון, יש לה 35 מכשירי טלפון על כל עשרת אלפים נפש מאוכלוסיתה. לפי חשבון זה מפותחת ישראל פי עשרה מתורכיה.

ו. מכירת בולים וגלויות דואר

במשך שנה אחת — היא שנת 1951 — נמכרו בבית הדואר שבכניס לודר (צרפת) 4,630,000 גלויות דואר וחמישים ושמונה מיליון בולי דואר שונים. "Vue-Images"

ז. עכבר, טלפון ופייה

מהגדס דואר באנגליה, שהוזמן לבדוק הפרעות במכשיר טלפון, גילה בתוך המכשיר קו עשוי נייר וחוטם מכור סמים. העכבר שהקים פה את קינו עמל רבות, והשיחות הבאות והיוצאות לא הפריעוהו. אך כנראה גרם קנו לחבור הזרם החשמלי, שהכנה, כי הוא נמצא מת בביתו. המהנדס חשש מן לא יאמינו לספורו, והביא את הקו והעכבר לממונים עליו. המוצגים צולמו וצורפו לארכיון הדואר.

במקום אחר נדהם הסגל של סניף הדואר, בשמעו מוסיקת כשפים במחסן. אחרים לא נתעצלו וערכו חיפוש במחשן למצוא את מקור הגניגות המופלאות. הם גילוהו בתוך שק דואר. משהו שלח מכשיר רדיו מטלטל לידו, וטל-טלה בלתי מכוונת הפעילה את המכשיר שהשמיע את המוסיקה.

טלפון סטנדרטי ניתן עתה לחבר מכשירי תאורה מיוחד אשר נדלק באורה אבטומאטי עם הרמת השפופרת ומאיר את החוגה. (חשוב במיוחד לתושבי בירת ישראל...) והנה מכשיר אחר, אשר פוטר אותך מן הצורך להחזיק את השפופרת ביד. אתה מכניס אותה למגביר קול אלקי טרזני מיוחד (שאפשר לחברו בנקל לכל שקע חשמלי) ומאזין או מדבר לתוך המכשיר.

אלו הן המצאות אמריקניות ושמעיה אומרת כי בארץ מלאים זו יכול אדם אף לקבל שיחה בינעירונית מבלי לבזבז על כך שעות יקרות...

ג. כמה זמן צריך לחכות למכשיר טלפון

לא רק בישראל אלא גם בארצות אחרות צריך להזדוין בסבלנות כדי להשיג מכשיר טלפון. אלא שאצלנו מחכים שנים ואין מקבלים טלפון, ואילו באנגליה כשלא קיבל אדם אחד טלפון לאחר שהמתין שנה אחת הקים חברה של מגישי בקשות לטלפון, המכילה 450,000 איש. אם תקום אצלנו חברה כזאת, יתכן שמספר חבריה יהיה לא הרבה פחות.

ד. שיחה טלפונית

פיננסיסטן לונדוני הבטיח לטלפונאית אלמונית מתנה נאה אם תחבר אותו במהירות לשיחה עם אפריקה הדרר מית. היא עשתה זאת במינימום של זמן, והוא היה מרוצה. הוא קבע לה פגישה, איפוא, ובבואה שאל אותה: "במה היית רוצה? היא השיבה: "בבעל טוב" ואז הסתכל בה — ונשא אותה לאשה.

שמעתי ורשמתי...

הובא לפרסום ע"י
ש. אישלאה

עבד בו איש אחד מר ר. הוא שמש מנהל, סקיד ושמש גם יחד. ויהי היום ומר ר. טעה בחשבון המאון. מיד כתב ר. — המנהל למר ר. הפקיד ודרש "הסבר" לטעות שנפלה. מר ר. הגיש את ה"הסבר" והתנצל על הטעות שנפלה והבטיח שלהבא יקפיד יותר בסידור המאון. אך התייבסה לא הפיקה את רצונו של המנהל והוא הודיע לפקיד, כלומר לעצמו, שהוא קונס אותו בסכום של 50 מיל (זה היה עוד בתקופת המנדט) בעד טעות זו.

כל חליפת המכתבים בין המנהל לבין הפקיד הועברה בדרך הרגילה ובצורה קבלה על תשלום הקנס להנהלת הדואר בתל-אביב ומשם להנהלה הכללית שבירושלים. ועדים מספרים שמעולם לא שמעו את המנהלים האנגלים כה צוחקים כמו שצחקו בקריאת קורספונדנציה משונה זו.

(מפי א. דינר, עוזר למנהל הדואר בתל-אביב — כוח האדם)

א.

עם קבלת הידיעה ששר הדואר עומד לבקר בבית המיון הייתה התעוררות גדולה בין העובדים — שר דואר ראשון בישראל לאו מלתא וזוטרות היא — גדלה המתיחות עוד יותר בין העובדים הדתיים — שר ורב — הייתה להם הרגשה שמכבודו תרד קרן אור אף עליהם. ביחוד התבלט עזר בר אחד, גידסי שמו ששפתותיו לא חדלו מלמלל ספק "שהחיינו", ספק, הברכה "שחלק מכבודו לבשר ודם". השר הרגיש בו, הושיט לו את ידו ושאל: — אתה תימ?

— לא, כבוד השר, ענה לו גידסי, — לא תימני אני כי אם יהודי.

(מפי ב. רוהר, מנהל דואר בתל-אביב — 1951)

ב.

כשנפתח סניף הדואר ברחוב הרצל אשר בתל-אביב,

מכתבים למערכת

לכ"י מערכת "דאר"

ח. ג.

לכבוד מערכת "דאר"

ח. ג.

להצעת מר ר. בייצבי בירחון מס' 6 בנוגע "חסכון חובה וביטוח קיבוצי" הריני בזה להודיע שזה כמה חדשים נהוג אצלנו הלכה למעשה שכל עובד קבוע מכניס לירה אחת עם קבלת המשכורת ובקופתו נמצא כבר סכום של 108 ל"י. מקופה זו מקבל כל עובד שדחוקה עליו השעה הלוואה מ"ס עד 25 ל"י עד תשלום המשכורת.

בפרסום זה אני מתכוון : א) לקנות חברים, שגם אח"כ יעשו כמזנו, ב) להצעות חברים שיש להם ידיעות על כך, איך להרחיב את הפעולה, ג) במקרה שקיימות עוד קופות כאלה בדואר, לבא במגע אתנו.

בכבוד רב,

מ. א. ה.

בני ברק

בב"ח,

עליזה בן-דוד

מרכזת טבריה

תשובת המערכת :

הננו מחכים לתגובות החברים להצעת הכותבת ואנו נפרסם ברצון כל חומר העלול להביא תועלת לחברים.

לכ"י מערכת "דאר"

א. ג.

לכ"י מערכת "דאר"

ח. ג.

זכורני באיזו שמחה ואהדה נתקבלה ההצעה בצבורנו על הקמת ועדות לפיריון ויעול, ואיני יודע משום מה לבסוף נדונה ההצעה לגניזה. איני יודע במי האשם ולא בכונתי כרגע להפיש את האשם אולם לדעתי לא טוב עושה האיגוד ובעקבותיו ועדי העובדים אשר מזניחים הרי זאת משימה זו לפועל.

אין זה סוד להנהלת הדואר ולא כל שכן לעובד עצמו, מה התועלת הרבה העלולה לצמות לשניהם כאחד.

בשיחותי עם חברים שונים אשר דעתם היתה מנוגדת לדעתי בענין זה שוכנעו לבסוף לאחר התוכחתי להם באיזו מידה ביצע פעולה זו עלולה להביא בעקבותיה שינוי מהפכני בתפקידם ודרגתם.

ישמשו דברי אלו כקריאה לאיגוד ולעובדים לצאת בתנופה להגשמת הצו, ואז אין לי כל ספק שעם גישה נכונה לענין זה נוכל להיות בין המגשימים הראשונים לבצוע פעולה זו שהוא צו השעה וצו המדינה כאחד. (על הצעות תכנון ובצוע פעולה זו כפעם הבאה).

סיכאל גרינשפון

אבקש לפרסם בעתונכם את השורות הבאות :

בחוברת ספטמבר של הירחון התפרסמה רשימה מאת מר יואלי מירושלים, שבה הכותב מציע, בין היתר, תקר נים בספר הטלפון באזור תל-אביב.

לפי דעתי, לפחות אחת מההצעותי של המחבר איננה בתיבצוע, והיא להכליל במדור התל-אביבי של הספר את מספרי הטלפון של המנויים המחוברים אל מרכזי ה"אל-ביס" החדשים בסביבת ת"א.

הסיבה לכך נעוצה בהבדלים במחירי שיחות החוץ למקומות שונים ומקומות שונים בארץ. למשל, אם המנוי הרצליתי יזמין שיחה לתל-אביב 25—96, הרי יחיד בווה בסכום גדול יותר מאשר אילו היה מזמין את השיחה לצהלה 16. כמובן מנוי מרמתיים, אם יזמין שיחה לתל-אביב 30—79, הרי יכול הוא לקבל אותה השיחה בתשלום נמוך יותר אם יבקש בני-ברק 30.

לפי מיטב ידיעתי נעשים החישובים עבור שיחות החוץ של המנויים בהתאם למקום המוזנח ולא בהתאם למספר המוזנח.

בכל הכבוד,

שאול בשיס

מרכזת בן-עירונית, תל-אביב

מותיקי הדואר

חנניה עיסה
התחיל בעבודתו בדואר
בשנת 1920. כיום מנהל
דואר נצרת.

קרולינה דנציגר (סגל)
התחילה בעבודתה בדואר
בשנת 1920. כיום עובדת
בדואר תל-אביב.

שמואל רוזניק
התחיל בעבודתו בדואר
בשנת 1920 כיום עוזר למנהל
המחוזי לשרותי הדואר, דרום.

הדואר הראשי בניו יורק

— רשמי ביקור —

ש. רוזניק

הפסילות משליכים לתוך הסלים המיועדים לכך. רוב האנשי פונים לפקידים בשמותיהם ונעים היה לשמוע כיצד לקות פונה אל הפקיד באדיבות וזה עונה באותה מידת אדיבות וכל הפעולה מתנהלת תוך אירת ידידותית וגדי מה לפעמים שלא שני אנשים זרים משוחחים בעניני עסק אלא שני חברים טובים המדברים על ענין משותף להם.

דרך אנב, רבים הם השמות קסלן, כהן, גוטליב וכיוצא בזה. עובדי הדואר ואין בזה כל פלא מאחר שחלק גדול של אוכלוסית ניו-יורק מתחום היהודים.

ליד לשכת המודיעין תלוי שלט וזו לשונו:

Be considerate, cover your mouth before coughing or sneezing. (התחשב בגששות, כסה את פיה לפני שתשתעל או תתעטש).

מספר פקדי הדואר באיווריי ברוקס וניו-יורק הוא בערך 36,000. לפי ההשערה עובדים בדואר ניו-יורק כ-16,000 יהודים.

בעזרת מנהל הדואר מר גולדמן וסגנו מר פוגל (שניהם יהודים) ניתנה לי האפשרות לבקר ולראות כיצד פועל הדואר בניו-יורק ועל כך במאמר הבא.

בניו הדואר הוא בנין ענק המשתרע על שטח גדול מאוד במרכז העיר. הוא בנוי בצורת מרובע וסוגה לארבעה רחובות. בחזית של הבנינה הראשית חרותה באיתיות גדולות הכתובת הבאה:

Neither snow nor rain nor heat nor gloom of night stays these courriers from the swift completion of their appointed rounds. (שלג, גשם, חום וערפל לא יעכבו בעד מלוי שליחותנו). על הבנין מתנוסס הדגל הלאומי כשהוא לגבי כל בנין ממשלתי.

באולם הקהל התופס שטח גדול מאוד מסודרת לכל ארכו עמדות הקהל. כל פקיד נמצא בתא מיוחד שהוא כעין חדר קטן. לכל עמדה שלט המפרט את פעולות הפקיד. ליד האשנב עצמו נמצא שלט קטן הנושא את שמו של הפקיד הנמצא באותו רגע בתפקיד. לכל אורך האולם עומים יום שולחנות כתיבה עם כל מכשירי הכתיבה הדרושים לגוחיות הקהל. רשם עז משאיר על בן חוד-לארץ השקט באולם, למרות התורים הארוכים והמספר הרב של לקוחות הדואר. הקהל עומד בתור בסבלנות ואין מנסים לעבור קדימה בלי הצדקה. השולחנות בשביל הקהל מחוברים בקוין מופתי. אין משאירים ניירות מיסות נייר או מעטפות משומשות על השולחנות או על הרצפה. את כל

קופת קרו גרענות

א. שץ

את עצמם מדאנה יום יומית מן לא יתאים החשבון בזמן המאון. קרן דומה אפשר ליצור בנקל אם כבר בראשון לינואר 1953 נזקה סכום של לירה אחת מכל פקיד הנוגע בדבר ואם יש כאלף פקידים כאלה בדואר ישראל יהיה תקציב הקרן אלף לירות ויוכל לשמש את המטרה. מובן שבשנים הבאות אפשר יהיה להקטין את סכומי ההשתתפות של העובדים לקרן ע"י גידולה המתמיד של הונה.

בהצעה פשוטה זו אפשר למנוע הרבה תקלות בעבודה וקדם כל "סיוט" הגרענות.

תופעת הגרענות בקופה אצל עובדי האשנבים הפכה תופעה יום יומית. הסיבות הן מרובות ובעיקר חוסר פרט; לחץ פתאומי של קהל, וגם עצם התופעה של הגרענות גורמת עצבנות לעובדים. נהוג בארץ בכל מוסד כספי לשאוב את הגרענות מקרן הקיימת בכל מוסד כספי.

בדואר ישראל לא נעשה דבר בכיוון זה ועל הפקיד לנסות כל סכום החסר בקופתו.

כל העובדים בעמדה ויתר העובדים הבאים במגע עם מזומנים היו ברצון מסכימים ליצור קרן לגרענות ולפטר

סקירת ספרים

החדושים כמו ראדאר, טכניקת הדופק (pulse technique) שדורו תגב ושיטות קליטה וכן מכונות חישוב אלקטרוני גיות — התפתחו אחרי ששני גבישים "הקסם" האלה, הגרמניום והסיליקון, נחקרו, נבדקו, הורכבו והוכשרו לתפקידיהם השונים.

פרק מיוחד נותן לנו מושג על הגישות הצלום (Photosensitive) של גבישי הגרמניום, תופעה שהיתה בלתי ידועה עד כה. אופני השימוש של גבישים רגישים אלה אינה פופולארית עדיין, אולם אין ספק שנשמע עליהם רבות בעתיד הקרוב.

הרבה מרשמים, מעגלים וציורי-חלקים מוסיפים על היכן הספר ומקילים על הקורא את הבנת הענינים. למעשה מונח הכל לפנינו ערוך בטוב טעם: הצורות השונות של מישרי הגביש, המכשירים בהם הם משמשים וכו'.

נספח עשיר נותן לנו ידיעות נוספות על תיאוריות המגע (Contact Theory) ומציין רשימה של כל סוגי מיישם רים מסחריים מטיפוס הגביש בצירוף אופני שימושם העיקריים.

אני ממליצים על ספר זה לכל אשר מתעניין לעסוק בהפעלה ובטיפול במכשירי קשר מודרניים.

י. ש. ז. ז.

TORREY and WHITMER: *Crystal rectifiers*. Edit. Mac-Graw-Hill Co. Inc. New-York, 1948, 433 pages, diagrams and illustrations.

מספר הספר בספריה: 34.

ספר זה מציג בפני הקורא את ההתפתחויות האחרונות ותפקידים של שני גבישים עשויים גרמניום וסיליקון. תאוריות הישור והגלוי של שני גבישים אלה מסוככת היא למדי. מבנה אטומי, שכבות מולקולריות, שטחים טעונים אלקטרוניים — כל אלה קובעים את אופן הפעולה והיציבות של מתקנים קטנים אלה. מיישורי גביש משמשים גם למטרות אחרות. כגון: במכשירי מידה, במכשירי קליטה פשוטים וקומפקטיים וכן במכשירי תגים מסובכים, כמו: משני תדירות ומערבבים (Mixers).

נוסף לתפקידים אלה משמשים הגבישים כמיקרו-גלים ליצור רעש ומציאותם הכרחית בסדרות הגים. שיטת הקשר המודרנית שלנו בתגים מבוססת על השימוש בגבישי גרמניום וסיליקון.

הספר נותן פרטים על תיאוריות "השרפה" (Burn out) של גבישי אלה, מביא את הטכניקה הניגעת שליוצרים, הרכבה, סגולותיהם הכימיות ואופן ייצורם בשוטף ייצור המוני.

הדבר נראה מוזר, למרות היותו נכון, שכל ההמצאות

